

RAPORT DE VERIFICARE-REACTUALIZARE LISTA MONUMENTELOR ISTORICE 2009¹

Dana Mihai, Raluca Iosipescu, Iozefina Postăvaru, Adriana Stroe, Aurelian Stroe, Emil Lupu, Cristina Crăciun, Liviu Brătuleanu, Alexandra Țânțăreanu, Ciprian Sandu

În cursul anului 2008 specialiștii Serviciului de evidență-cercetare din cadrul Institutului Național al Monumentelor Istorice au verificat Lista Monumentelor Istorice în vederea atingerii următoarelor obiective:

1. Verificarea corectitudinii adreselor, a componentelor ansamblurilor și altor elemente ce se menționează în L.M.I. sau în Fișele de evidență.
2. Sesizarea unor monumente dispărute pentru a pregăti viitoarea ediție a L.M.I., precum și pentru completarea băncii de date.
3. Identificarea amenințărilor și intervențiilor neconforme statutului de monument istoric.
4. Reactualizarea bazei documentare fotografice a L.M.I.

I. OBSERVAȚII GENERALE:

Cu excepția municipiilor, mare parte din orașe și localitățile din mediul rural nu au o numerotare poștală actualizată. Uneori este întâlnită situația inversă, și anume mai multe numere poștale atribuite aceluiași imobil.

O problemă majoră este dată de faptul că au fost introduse nume de străzi în unele comune și sate, ceea ce determină o și mai mare confuzie în identificarea monumentelor din L.M.I.

Identificarea pozițiilor din L.M.I. după numele proprietarului (care este fie cel inițial, fie cel actual, fie unul intermediar) este inefficientă, foarte rar memoria locală păstrând aceste informații.

Prin urmare, de primă importanță este identificarea monumentelor pe planuri ale localităților și prin coordonate geografice. Semnalizarea monumentelor, conform legislației, este realizată parțial, doar la nivelul municipiilor și reședințelor de județ. În restul localităților este practic inexistentă. Un caz notabil este cel al județului Vrancea unde toate monumentele de arhitectură sunt inscripționate. O altă situație întâlnită este aceea din municipiul Arad unde toate monumentele au fost inscripționate în 2003, deci înaintea apariției L.M.I. 2004, figurând astfel pe

plăcuțe codul din L.M.I. 1991-1992, chiar și pentru delimitarea zonei protejate (il. 1).

S-a constatat că absența unor deplasări ritmice pe teren determină dificultăți majore privind gestionarea activă a patrimoniului imobil; nu au fost corectate erorile din LMI, ce ar fi putut fi introduse în ediția editată până în prezent, cuprinzând modificări și completări.

Nu au fost completate și înmănate (de către direcțiile de cultură), obligațiile de folosință ale monumentului, către toți proprietarii de drept, cu excepția unui singur județ.

În situația monumentelor transformate – monumente de arhitectură și ansambluri de arhitectură – autoritățile locale și proprietarii invocă necunoașterea statutului de monument.

Dintre monumentele transformate, într-o situație specială se află ansamblurile de arhitectură rurală și urbană. Deși noțiunea de „ansamblu” este definită de Legea 422/2001, ca una din cele trei categorii de monumente istorice, bucurându-se de toate măsurile de protecție prevăzute pentru acestea, în practică protecția acestora este deficitară, fiind afectate chiar elemente definitorii precum volumetria clădirilor, decorația fațadelor, ritmul și forma deschiderilor, forma și materialele de construcție ale împrejmuirilor, etc.

Situațiile întâmpinate în teren sunt foarte variate, diferind de la județ la județ, în funcție de specificul fiecăruia. Astfel:

• În județul Argeș în cazul categoriei „Ansamblu”, componentele nu sunt enumerate în totalitate sau sunt mai multe decât în realitate (v. zidurile de incintă de la mănăstirile Robaia și Văleni). O serie de poziții clasate ca „monument” sunt de fapt „ansambluri” (v. Casa Gabriel Marinescu din sat Tigveni, com. Tigveni, cod AG-II-m-B-13812, care este de fapt un complex coerent de clădiri – uzină electrică, moară, cămin cultural și bibliotecă construite de către Gabriel Marinescu în 1939) (il. 2). Un astfel de caz, Casa Coculescu, semnalată în bibliografie împreună cu anexele și clasată împreună cu acestea (Pitești, str. Armand Călinescu, nr. 32-34), dar ca „monument” și nu ca

¹Textul a fost redactat de Raluca Iosipescu pe baza rapoartelor întocmite de membrii Serviciului de Cercetare-Evidență.

„ansamblu” a fost alterată prin transformarea anexelor (il. 3).

O serie de case numite în bibliografie cu numele proprietarului antebelic (v. Casa Agata Raicu, de fapt “Agate Raiciu”) din mun. Pitești, cod AG-II-m-B-13434) au fost divizate în anii comunismului și trecute la adrese diferite (str. Sf. Vineri, nr. 18 și str. Vlad Țepeș nr. 1-1bis); LMI menționează o singură adresă (str. Sf. Vineri 18) lăsându-se neprotejată partea de clădire de la cealaltă adresă)². Aceeași situație se întâlnește în cazul Casa Căpitan Iov, Pitești, str. Victoriei nr. 56, cod AG-II-m-B-13463, care este constituită din 2 corpuri, fiecare purtând câte o inscripție în piatră, dar care se află azi la numere diferite (nr. 56 și nr. 58).

Arhitectura vernaculară a județelor din Muntenia este reprezentată predominant prin case de pământ bătut în cofraj. Casele nelocuite sau neglijate (cazul majorității monumentelor clasate) nu au șansa să reziste, în afara unor programe speciale de revitalizare (il. 4).

• în județul **Caras-Severin** patrimoniul tehnic constituie o caracteristică, dar, în același timp, pune mari probleme de protejare a monumentelor istorice – vezi cazul furnalului pe care TMK Reșița intenționează să-l declaseze pentru a-l demola (il. 5).

• În județul **Giurgiu** problema cea mai frecventă în cazul LMI este clasarea ansamblurilor de arhitectură drept monumente singulare. Conace - cu anexe și parcuri, biserici - cu case parohiale și cimitire vechi, depozitele de tutun - cu anexe și parcuri au fost clasate sub denumirea „Conac”, „Biserică”, „Depozit de tutun” în categoria “m” (monument) și nu „a” (ansamblu), lăsându-se neprotejate ansamblurile din care fac parte și care le conferă valoare. Este cazul monumentelor:

1. Conacul Voinea, azi secție a Institutului Pasteur din sat Bulbucata; comuna Bulbucata, cod GR-II-m-B-14951 care face parte dintr-un ansamblu coerent de clădiri (il. 6).

2. Depozit de tutun din sat Crevedia Mare, comuna Crevedia Mare, cod GR-II-m-B-14974 care face ansamblu cu corpuri administrative, hambare și parc (il. 7).

3. Depozit de tutun din sat Ghimpați, comuna Ghimpați cod GR-II-m-B-14995 este de fapt un ansamblu cu 2 corpuri administrative și parc

4. Conacul Pascale Iağâr, azi Baza agricolă Maia din sat Goleasca, comuna Bucșani, cod GR-II-m-B-15002 este de fapt un ansamblu, cu corpuri

administrative, poartă, magazii, zid incintă (il. 8). În același timp face parte dintr-un program de modernizare a centrului localității, desfășurat la începutul sec. XX, alături de școala și oficiul poștal construite în același stil (il. 9).

5. Biserica “Adormirea Maicii Domnului”, din sat Obedeni, comuna Bucșani, cod GR-II-m-B-15050 unde trebuie menționate crucile vechi de piatră.

6. Biserica “Sf. Împărați Constantin și Elena” din satul Crevedia Mare, comuna Crevedia Mare, cod GR-II-m-B-14973 trebuie să constituie un ansamblu cu cimitirul cu cruci vechi de piatră, situat la vest de incintă.

7. Biserica “Sf. Gheorghe” din sat Crevedia Mică, comuna Crevedia Mare, cod GR-II-m-B-14975 este un ansamblu împreună cu casa parohială și cimitirul cu cruci vechi de piatră.

Pozițiile LMI jud. Giurgiu enumerate mai sus nu reprezintă deci realitatea istorică și implicit, nu o protejează.

Cât de periculoasă este omiterea ansamblului din care face parte monumentul clasat o arată cazul:

Conacul maiorului Mișa Anastasievici, din sat Clejani, comuna Clejani, cod în LMI dispărute GR-II-m-B-20528. Construit între 1855-1864, a fost demolat în 1956 de către IAS, însă figurează în lista din 1992. În LMI 2004 a fost trecut la *monumente dispărute* pe baza unei *Note de constatare* a demolării emisă de DJCCPCN și Primăria Clejani, în 2004. Dar la verificarea LMI din 2008 s-a constatat că imobilul era înconjurat de anexe, parc cu fântâni și zid monumental de incintă care se păstrează în stare bună și au o prezență urbanistică și o semnificație istorică deosebite pentru localitate. Dacă monumentul ar fi figurat sub denumirea de „Ansamblul Conacului Mișa Anastasievici” sau Conacul Mișa Anastasievici cu anexe și zid de „incintă”, reședința maiorului ar fi rămas clasată și după dispariția clădirii principale.

• În județul **Hunedoara** în localități care figurează în L.M.I., total sau parțial, ca “ansambluri rurale” este necesară o delimitare cât mai exactă a ceea ce este într-adevăr valoros, din punctul de vedere al fondului construit. Din fericire, în toate satele s-a constatat că se păstrează și se menține același regim de înălțime, fapt destul de rar în zilele noastre, caracterizate printr-un avânt constructiv și reglementări urbanistice haotice.

Trebuie menționat că există tendința – de multe ori materializată – de a se dărâma vechile gări, clădiri, de altfel, “sănătoase” și suficient de mari pentru a face față micului trafic feroviar care se desfășoară în ele, pentru a face loc unor noi gări,

² Eugenia Greceanu, *Ansamblul urban medieval Pitești*, seria „Arhitectură românească veche”, Paralela 45, 2007, p. 131

inspirat catalogate drept "adevărate cutii de chibrituri". În plus, puținele gări vechi păstrate în zonă sunt exemple lipice pentru clădiri cu astfel de program din perioada finală a Imperiului Austro-Ungar.

- În județul **Prahova** o serie întreagă de monumente dispărute înainte de 1989 se regăsesc și în LMI/2004, pentru o altă întreagă serie de monumente (de obicei din localitățile mai îndepărtate de reședință și fără acces auto), adresele poștale și/sau denumirile sunt complet greșite; de asemenea, au fost arbitrar introduse hramuri, datări, acolo unde nu existau informații în LMI/1991. O serie întreagă de ansambluri de arhitectură sunt incluse în LMI/2004 ca monumente.

Un alt aspect se referă la intervențiile neautorizate care sunt de semnalat la construcțiile civile, urmate de cele reprezentate de încălcarea zonei de protecție a monumentului, iar cele mai puține sunt la obiectivele de cult.

- Enunțarea incompletă și confuză a componentelor unui "ansamblu" a creat, în cazul județului **Teleorman** una dintre cele mai anevoioase operațiuni de declasare parțială (solicitată de proprietar), cea a Ansamblului Conacul Dona din sat Segarcea-Vale, com. Segarcea-Vale care a impus clasarea prealabilă a componentelor. La verificarea pe teren au fost identificate în județul Teleorman numeroase cazuri de clasare ca monument individual a unor ansambluri (ex. Gara din Zimnicea, cod TR-II-m-B-14515 – cu 4 corpuri de clădire sau Casa Rada Dogaru din sat Salcia, com. Salcia, cod TR-II-m-B-14444 –de fapt un caz rar de gospodărie cu anexe tradiționale complete, sau Ruinele bisericii "Sf. Nicolae" din sat Conțești, comuna Conțești, cod TR-II-m-B-14315 care formează un ansamblu, cu mormântul familiei ctitorului și zidul de incintă (il. 10).

- În județul **Timiș**, municipiul are foarte multe clădiri-monument valoroase, unele dintre ele cu probleme în ceea ce privește întreținerea, starea de conservare, unele proiecte de intervenții etc., cum ar fi, de exemplu, ansamblul urban "Str. Anton Seiller" , nr. 1-11 (degradat), căminele muncitorești interbelice din Bd. Ionescu Take – Str. Baader – Str. Înfrățirii (degradat) sau situația casei din str. Eugeniu de Savoya, colț cu str. Ungureanu – aflată, deci, într-un sit urban (ajunsă în stare de colaps prin "autodemolare" (il. 11).

Un aspect cu totul aparte, care ar merita un studiu pluridisciplinar care să stea la baza unei atitudini general acceptate, sunt așa-numitele "palate țigănești" din apropierea Muzeului în aer liber de la Pădurea Verde (il. 12).

- În județul **Vrancea** o observație generală este aceea că lângă marea majoritate a bisericilor monumente istorice s-au construit sau se construiesc noi biserici, mult mai mari, dominante prin dimensiuni. Se ajunge astfel la situația în care în cele vechi nu se mai slujește decât ocazional, în cel mai bun caz doar de ziua hramului, altfel fiind închise și lăsate în conservare. Această situație contribuie însă la degradarea lor și la lipsa de interes pentru restaurare. Astfel în interior pictura se degradează, lemnul se cariază și se macină, șoarecii și șobolanii își fac cuib. Se observă apoi tendința de transformare a acestor biserici în spații de depozitare pentru diverse obiecte de uz casnic.

II. INTERVENȚII NEAUTORIZATE SAU NECONFORME CU STATUTUL DE MONUMENT

Jud. Arad

1. La Mănăstirea Hodoș-Bodrog, sat Bodrogu Nou, com. Zădăreni, sunt continuate lucrări neautorizate, situație care durează de ani de zile și care până în prezent nu a putut fi stopată nici de Episcopie, nici de autoritățile locale sau județene, nici de MCC (il. 13).

2. În Arad, în imediata apropiere a mănăstirii Gai, a fost construită o uriașă biserică "moldovenească" (il. 14).

Jud. Argeș

1. Situl arheologic de la Voinești, sat Voinești, com. Lerești, cod AG-I-s-A-13387: o suprafață de c. 1000 m² intrată abuziv în proprietatea unui particular este exploatată necorespunzător.

2. Casa Coculescu, mun. Pitești, Str. Armand Călinescu, nr. 32-34, cod AG-II-m-B-13400. Corpul de la nr. 32 a suportat intervenții necorespunzătoare statutului de monument și de sit din care face parte.

3. Situl urban "Strada Crinului" municipiul Pitești, cod AG-II-s-B-13403 este alterat de numeroase intervenții necorespunzătoare.

4. Casa Zeiller, municipiul Pitești, Str. Târgu din Vale, nr. 6, cod AG-II-m-B-13444: în zona de protecție a monumentului, casa nr. 8 (mijl. sec. XIX) a fost demolată în iunie 2008, ignorându-se avizul DJCCPCN care prevedea „remodelarea” imobilului. În schimb, deși are proiect de restaurare avizat, monumentul nu a beneficiat de nici o măsură de protecție.

5. Casa-cancelarie a bisericii „Adormirea Maicii Domnului” Mavrodolu, mun. Pitești, str. Teiuleanu, cod AG-II-m-B-13448.02 a fost denaturată prin extindere.

6. Casa Nanu, municipiul Pitești, Bd. Victoriei, nr. 25, cod AG-II-m-B-13457. Proprietarul

casei, a făcut transformări radicale, ignorând statutul de monument.

7. Casa Capitan Iov, municipiul Pitești, Bd. Victoriei 56, cod AG-II-m-B-13463 are de fapt 2 corpuri (nr. 56, 58). Casa de la nr. 56, se supraetajează fără respectarea avizului CZMI iar casa de la nr. 58, cu prăvălie (omisă în LMI) este nelocuită, în colaps.

8. Ansamblul conacului Stătescu, sat Borlești, com. Merișani, cod AG-II-a-A-13488 este afectat drastic de exploatarea abuzivă ca parc de mașini și utilaje forestiere.

9. Hala de alimente, din municipiul Curtea de Argeș, str. Decebal, nr. 7, cod AG-II-m-B-13642, este pervertită prin construcția parazită "Supermarket Boncea", ce are avizul instituțiilor MCC.

10. Schitul Robaia, sat Robaia, com. Mușătești, cod AG-II-a-A-13778. Substanța originală păstrată în proporție foarte mică după „restaurare” nu mai corespunde grupei valorice „A”.

Jud. Brașov

1. Casa căpitanului Ilie Birt, str. Ilie Birt nr. 34, cod BV-IV-m-B-11871 pe lângă calitatea de monument memorial clădirea avea și certe calități arhitectonice, așa cum rezultă din fotografia efectuată la verificarea LMI din 2006. În prezent clădirea este modificată, supraetajată și cu substanța istorică înlocuită în proporție de cca. 95%, așa cum se poate observa în fotografiile atașate și este de discutat care mai sunt calitățile de monument istoric ale clădirii care a rezultat în urma lucrărilor efectuate.

2. Strada Lungă, parte a poziției BV-II-a-B-11298 Ansamblul urban "Brașovul Vechi" din mun. Brașov. Pierderea unei părți a aspectului istoric al acestui ansamblu este datorată aici frecventelor înlocuiri (fără aviz) de ferestre cu ferestre cu geam termopan, și a înlocuirii învelitorilor din țiglă cu învelitori din tablă profilată, cu aspect și culoare diferite de învelitorile originare. Ferestrele cu geam termopan nu respectă nici măcar forma, decorația și subîmpărțirea ferestrelor originare. Toate elementele modificate sunt elemente constitutive ale calității de monument istoric al clădirilor respective.

În cazul ansamblului de arhitectură cu codul BV-II-a-B-11786 Ansamblul "Str. Dragalina" pierderea unei părți a substanței istorice este datorată avizărilor de modificări la clădirile componente.

Pe lângă cele prezentate, un caz de falsificare a aspectului istoric al unui monument este reprezentat de „Restaurarea” laturii sudice a

fortificației cartierului Cetate al mun. Brașov, deoarece:

1. nu a fost respectat modul de construire cu piatră de carieră cu niveluri de egalizare din piatră de mici dimensiuni, ci au fost folosiți bolovani înecați în ciment

2. pe suprafețe mari nu a fost respectat modul de tencuire „la piele” ci a fost aplicat un strat gros, egal, de tencuială

3. au fost reconstruite două turnuri, păstrate anterior numai la nivel de fundație. Reconstrucția a fost făcută, poate, prin analogie cu cele două existente, dar atât celor două turnuri nou construite, cât și celor existente le-a fost adăugat un fel de parapet din plasă de sârmă, care sugerează un drum de strajă pe care aceste turnuri nu le-au avut niciodată

4. au fost uitate, cu desăvârșire, gurile de tragere, care au existat, cortinele având, în prezent, numai guri de aruncare. De menționat că la Arhivele Statului din Brașov există planurile și releveele fortificațiilor, executate în a doua jumătate a sec. XIX și ar fi trebuit să fie folosite la o restaurare.

Jud. Buzău

1. Oraș Nehoiu, sat Nehoiașu, ansamblul bisericii "Adormirea Maicii Domnului", cod BZ-II-a-B-02430, cu biserica BZ-II-m-B-02430.01 și clopotnița, cod BZ-II-m-B-02430.02 – biserica și clopotnița au fost în totalitate îmbrăcate în lambriuri la exterior, iar fundația de piatră a fost betonată, acoperișul din șită refăcut, turnul clopotniță de la intrare a fost la rândul său betonat. Din discuțiile purtate la DCCPCN Buzău a rezultat că toate lucrările au fost realizate fără autorizație.

2. Com. Chiojdu, sat Chiojdu, Casa Vasile Codescu, cod BZ-II-m-B-02384 la care s-au constatat modificări și adăugiri care i-au distrus aspectul inițial.

Jud. Călărași

1. Crucea de hotar din sat Coslogeni, com. Dichiseni, cod CL-IV-m-B-14734 a fost înglobată în iconostasul unui paraclis, aparținând acum noii mănăstiri Crucea de Leac, unde a fost adusă și o biserică maramureșeană de lemn.

Jud. Ialomița

1. Biserica Sf. Nicolae din sat Cosâmbești, com. Cosâmbești, cod IL-II-m-B-14107, a fost renovată după anul 2000. Pridvorul de lemn al bisericii a fost înlocuit cu unul de zid. A fost demolat turnul clopotniță aflat în colțul de S-V al curții, acum aflându-se în construcție un nou turn clopotniță, în colțul de N-V. A fost înlocuită turla falsă de pe pronaos cu o turlă de zid.

2. Biserica Înălțarea Domnului din sat Manasia, com. Manasia, cod IL-II-m-A-14144, a suferit intervenții recente: zugrăveli, tablă nouă, dispariția unei turle false de pe pronaos, schimbarea ușilor de acces în biserică, introducerea de ferestre termopan, iar în colțul de SV al curții a fost deja realizată fundația unei clădiri noi.

Jud. Giurgiu

1. Școala veche din sat Bulbucata, com. Bulbucata, cod GR-II-m-B-14948, situată în centrul satului, constituind un ansamblu urban cu primăria și grădinița (1882-1888) a fost predată prin HG primăriei, în 1994. Primarul a construit o cărciumă ce parazitează fațada școlii pe al cărui frontispiciu scrie ȘCOLA / DE AMBE SEXE / FUNDAȚIUNEA FAMILIEI / PETRU și doctorului I. NICOLESCU". Clădirea este grav avariata la nivelul acoperișului (il. 15).

Jud. Maramureș

1. Oraș Seini, cod MM-II-m-B-04656, str. Eminescu nr. 37, fost internat școlar și locuința pedagogului. Clădirea, proprietatea unei firme locale, este complet transformată. Chiar și anul de pe frontonul principal a fost modificat.

2. Oraș Baia Sprie, cod MM-II-a-B-04499, ansamblul de locuințe mineresti de pe str. Coșbuc, nr. 9, 11, 13, 15 complet transformate, fără respectarea raportului dintre suprafața parcelei și spațiul construit, fără aviz DCCPCN Maramureș.

3. Municipiul Sighet, cod MM-II-m-B-04708, villa Szöllössi, azi laboratorul Spitalului din Sighet, periclitată de biserică ridicată alături. Terenul pe care sunt ambele clădiri este proprietatea Spitalului din Sighet, care în anii 1994-1995 a fost de acord cu construcția unei biserici în acest cartier nou al Sighetului. Apa din streășina bisericii este deversată aproape direct pe acoperișul monumentului istoric, periclitându-i oricum fundațiile în absența unei scurgeri adecvate.

4. Sat Sarasău, com. Sarasău, cod MM-II-m-B-04623, casa Mihaly, actualmente sediu al Poliției de frontieră, supraetajată, betonată, etc.

5. Sat Sarasău, com. Sarasău, cod MM-II-m-B-0462, casa Man, actualmente Cămin cultural. Nu a fost afectată înfățișarea exterioră a monumentului, dar intervenția arhitecturală a fost masivă la coloanele de la intrare (fier beton), structura de rezistență (fier beton) etc. Intrarea din DN este obturată de un magazin bar (autorizație de funcționare temporară, construcție temporară).

Jud. Mureș

Toate ansamblurile menționate mai jos prezintă unele pierderi ale substanței istorice fie prin transformări (ex. Petelea și Țigmandru), fie

prin dispariția unor clădiri componente (ex. Bereni, Măgherani și Torba).

1. Ansamblul rural "Str. Principală" din sat Bereni comuna Măgherani, cod MS-II-a-B-15607 cuprinde imobilele din str. Principală nr. 20, 39, 45, 46, 49, 60, 95, 98, 126.

2. Ansamblu rural "Str. Principală" sat Măgherani, comuna Măgherani, cod MS-II-a-B-15717 cuprinde imobilele din str. Principală, ambele laterali.

3. Ansamblu rural - case săsești sat Petelea, comuna Petelea, cod MS-II-a-A-15752 cuprinde imobilele de la nr. 239, 370-372, 379, 385-389, 392, 396-398, 404, 407, 422-423, 425-427, 430-435, 460, 553-554, 567, 570-574, 577-581, 593-594, 598-601, 605-609, 621-623, 629-633, 636-637, 648-649, 654, 661-666, 674-680, 684, 686, 691-694.

4. Ansamblul rural "Str. Principală" sat Torba; comuna Măgherani, cod MS-II-a-B-16051, cuprinde imobilele din Str. Principală nr. 4, 5, 10, 12, 20-26, 31, 46, 49, 54, 62, 64, 112.

5. Ansamblul rural "Centrul istoric", sat Țigmandru; com. Nadeș, cod MS-II-a-B-16056, cuprinde imobilele de la nr. 36-41, 45-66, 68-74, 81-106, 108-133, 135-140, 202-239, 241-259, 264-279, 281-293, 294-299, 303-308, 310-313.

Jud. Olt

1. Biserica "Sf. Voievozi" (Gura Oltețului), sat Cioroiu, comuna Fălcoiu, cod OT-II-m-B-08821. Este o biserică ce fusese pictată pe toate fațadele (1796). Biserica a fost proaspăt văruiată, stratul de var a fost așternut însă peste fresca exterioră astupând-o complet.

2. Biserica "Adormirea Maicii Domnului"-Păroși, sat Mijlocu, comuna Leleasca, cod OT-II-m-B-08939. Biserica cu pridvor deschis a avut pictură exterioră pe cei trei pereți ai pridvorului (1817 - Radu zugrav). Recent a fost văruiată și repictată. Este unul din exemplele recente de alterare a artei parietale post medievale, anulate de producțiile artizanale care au proliferat în anii din urmă. Fresca este înlocuită aici, ca și în alte locuri, de o compoziție zugrăvită de mai jos nivel artistic și de cu totul altă factură. Pictura exterioră de la 1817 a fost compromisă.

3. Biserica "Cuvioasa Paraschiva", oraș Scornicești, cartier Tătărei, cod OT-II-m-B-09021. Era până nu demult una din cele mai frumoase și mai valoroase biserici (în ceea ce privește subiectele și măiestria picturilor exterioare), din perioada post-medievală din Oltenia. Registrul inferior și turla sunt zugrăvite în alb, cu var. Registrul de deasupra brâului median a fost complet distrus prin suprapunerea unei zugrăveli cu program iconografic și cu o coloristică stridentă și totodată

tristă, total diferit de ceea ce avea monumentul istoric până la această intervenție.

4. Biserica "Adormirea Maicii Domnului", sat Urși; comuna Leleasca, cod OT-II-m-B-09061. Au dispărut vechea decorație, scenele pictate, inscripțiile, personajele păstrate izolat și stângaci repictate.

Jud. Prahova

1. Biserica veche „Adormirea Maicii Domnului”, sat Baba Ana, com. Baba Ana, cod PH-II-m-A-16324, aflată în grupa valorică A prezintă o serie de intervenții neautorizate: tâmplărie de lemn de proastă calitate la ferestre, fixate prin modificarea golurilor originare, și la ușa de intrare în biserică și la cea de la diaconicon; astereală și tablă galvanizată nouă, prost încheiată, astfel că tabla de pe turla falsă situată peste pridvor, deja a fost smulsă. Există crăpături la altar și la relația acestuia cu naosul.

2. Biserica de lemn „Sf. Voievozi”, din sat Urleta, com. Bănești, cod PH-II-m-A-16806, se află la sud de biserică de zid actuală, având pe elevație amplasat nr. poștal 168. Este îmbrăcată în tencuială de ciment, neavând aspectul unei biserici din lemn.

3. Biserica de lemn „Adormirea Maicii Domnului” din sat Valea Plopului, com. Posești, cod PH-II-m-B-16821, are transformări ample și neautorizate. I-a fost adăugat un pridvor surmontat de o turlă, de model maramureșean, ușa de intrare în biserică a fost schimbată și peretele respectiv a fost înlocuit cu unul de zid.

Jud. Teleorman

1. Situl arheologic de la Zimnicea, punct "Câmpul Morților", cod. TR-I-s-A-14234, în ciuda intervențiilor din partea DJCCPCN, muzeului județean și Institutului de arheologie Vasile Pârvan, primăria împrăștiată și rromi care construiesc case cu fundații (il. 16).

2. Casa Iulică Rădulescu sat Pietroșani, comuna Pietroșani, cod TR-II-m-B-14390 – modificări radicale după 2001.

Jud. Vrancea

1. Municipiul Focșani, biserica „Sf. Spiridon”, cod VN-II-m-B-06479, este agresată de noile construcții care se ridică în imediata vecinătate, fiind încălcată flagrant zona de protecție a monumentului. De altfel, datorită intervențiilor și modernizărilor neautorizate atât la biserică cât și în zona de protecție, încă din 2005 DJCCPCN Vrancea propusese eliminarea bisericii Sf. Spiridon din LMI.

2. Municipiul Focșani, casa dr. Boiu, cod VN-II-m-B-06463, monumentul a fost mult transformat de către noul proprietar.

3. Oraș Panciu, paraclisul schitului Brazi, cod VN-II-m-B-06546, este din păcate cu totul transformat de așa-zisa restaurare, fiind cu totul înglobat în construcția muzeului unde betoane și fier-beton te întâmpină în interior. Din substanța monumentului se mai păstrează doar ancadramentul de piatră de sec. XVIII, devenit toc pentru o ușă metalică.

III. MONUMENTE DISPĂRUTE

București

B-II-m-B-19102		Str. Ivo Andric nr. 2	Azi terenul folosește drept parcare. În planul cadastral e trecut pe str. Colței nr. 48, dar există 2 numere 48 pe str. Colței!
B-II-m-B-19027		Lipscani nr. 30	Pe teren s-a constat teren viran. Cele 3 loturi, unite, sunt menționate în planul cadastral actual ca „Târgul Breslelor”.
B-II-m-B-19028		Lipscani nr. 32	
B-II-m-B-19029		Lipscani nr. 34	
B-II-m-B-18670		Str. Jaques Elias nr. 3	
B-II-m-B-18465		Str. Colței nr. 48	La momentul actual, teren viran.
B-II-m-B-19281		Str. Negustori nr. 12	Imobil în construcție

Alba

AB-II-m-A-00186	Biserica de lemn "Sf. Petru"	sat BERGHIN; comuna BERGHIN	Demolată
-----------------	------------------------------	-----------------------------	----------

Argeș

AG-II-m-B-13535	Casa Mușetescu	Municipiul Câmpulung Str. Matei Basarab 14	Poziția nr. 519 demolată
AG-II-m-B-13676	Casa Ion Hirică	sat DOMNEȘTI; comuna DOMNEȘTI, Str. Frații Andreiaș, nr. 16	Poziția nr. 520 demolată
AG-II-m-B-13673	Casa Felicia Proca	sat DOMNEȘTI; comuna DOMNEȘTI, Bd. Neagoe Basarab, nr. 117	Demolată în anul 2007
AG-II-m-B-13675.02	Poarta de zid a bisericii "Intrarea în Biserică"	sat DOMNEȘTI; comuna DOMNEȘTI	Distrusă în proporție de 75% în 2008 ca urmare a unui accident auto

Bihor

BH-II-m-B-01181	Conac	sat OTOMANI, comuna SĂLACEA, nr. 270	Distrus
BH-II-m-B-01149	Conacul Draveczy	Sat GALOȘPETRU, comuna TARCEA, nr. 74	Distrus

Botoșani

BT-II-a-A-01856	Ansamblu urban I "Str. 1 Decembrie 1918"	Municipiul BOTOȘANI, str.1 Decembrie 1918, nr. 83	Demolată
BT-II-m-B-01989	Biserica de lemn Adormirea Maicii Domnului	Sat HĂNEȘTI, comuna HĂNEȘTI, nr. 122	Demolată și înlocuită cu o construcție de lemn recentă, folosită ca magazie
BT-II-m-B-01964	Prima școală sătească	Oraș DĂRĂBANI, str. Ion Vodă, nr. 14	Autodemolată în 2004
BT-II-m-B-02004	Fostul liceu internat Bașotă	sat POMĂRLA, comuna POMĂRLA, nr. 451-452	Un corp al internatului a ars complet

Brașov

BV-II-m-B-11736	Gospodăria Bucur Bangăla	Moieciu de Sus, com Moieciu, Valea Bângăleasa 175	„Autodemolată” în anul 1985.
-----------------	--------------------------	---	------------------------------

Covasna

CV-II-m-B-20294	Casă de lemn	oraș ÎNTORSURA BUZĂULUI, Str. Mihai Viteazul 28	Demolată
CV-II-m-B-20296	Casă de lemn	oraș ÎNTORSURA BUZĂULUI, Str. Mihai Viteazul 44	Demolată
CV-II-m-B-20297	Casă de lemn	oraș ÎNTORSURA BUZĂULUI, Str. Mihai Viteazul 68	Demolată
CV-II-m-B-20299	Casă de lemn	oraș ÎNTORSURA BUZĂULUI, Str. Mihai Viteazul 115	Demolată
CV-II-m-B-20300	Casă de lemn	oraș ÎNTORSURA BUZĂULUI, Str. Mihai Viteazul 118	Demolată
CV-II-m-B-20308	Casă de lemn	sat VĂLCELE; comuna VĂLCELE, nr. 179	Demolată
CV-II-m-B-13315.05	Poartă	sat VĂRGHIȘ; comuna VĂRGHIȘ, nr. 106	Demolată
CV-II-m-B-20309	Casă	sat VĂRGHIȘ; comuna VĂRGHIȘ, nr. 470	Demolată
CV-II-m-B-13320.02	Gard și poartă	sat VĂRGHIȘ; comuna VĂRGHIȘ, nr. 553	Demolate
CV-II-m-B-20310	Casă	sat VĂRGHIȘ; comuna VĂRGHIȘ, nr. 525	Demolată
CV-II-m-B-13324.02	Șură cu grajd	sat VĂRGHIȘ; comuna VĂRGHIȘ, nr. 608	Demolată

Dolj

DJ-II-m-B-20121	Casa „Coțofeanu”	Craiova, str. Iancu Jianu 12	Demolată fără Aviz
-----------------	------------------	------------------------------	--------------------

Giurgiu

GR-II-m-B-14874	Casa Mateescu	Mun. Giurgiu, Str. Cuza Vodă, nr. 15	Demolat din anul 1993
GR-IV-a-B-14963	Monumente funerare ale unor familii de sârbi	sat CLEJANI; comuna CLEJANI	Neidentificate pe teren
GR-II-m-B-14990	Casa Marin Slăvuică	Sat Frățești, com. Frățești	Dispărut prin prăbușire
GR-II-m-B-15033	Conacul N. Cioflec, ulterior Oscar Han (până în 1990 a fost sediu de C.A.P., apoi părăsit)	Sat Mârșa, com. Mârșa	Prăbușit, iar ulterior demolat definitiv
GR-II-m-B-14881	Fabrica de bere	Mun. Giurgiu, str. Dunării, nr. 24	Se demolează fără aviz

Gorj

GJ-II-m-B-201128	„Casa Popa Sburlea”	sat, com. Bărbătești	Demolată fără Aviz
------------------	---------------------	----------------------	--------------------

Harghita

HR-II-m-B-12779.01	Casă	sat CIUCSÂNGEORGIU; comuna CIUCSÂNGIORGIU, nr. 68	Demolată
HR-II-m-B-20312	Biserică de lemn romano-catolică	sat BILBOR; comuna BILBOR, nr. 203	Demolată
HR-II-m-B-12912	Casă de meșteșugar, cu prăvălie și atelier	municipiul ODORHEIU SECUIESC, Str. Szent Imre 25	Demolată

Hunedoara

HD-III-m-B-03486	Monumentul "Buzdugan"	sat ZEICANI; comuna SARMIZEGETUSA	Dispărut
HD-II-m-B-03411	Băile Societății "Petroșani"	municipiul PETROȘANI Str. Grivița Roșie 36	Demolate

Iași

IS-II-m-B-03991	Fabrica de bere	Municipiul IAȘI, Str. Păcurari, nr. 95	A rămas un singur corp de clădire
-----------------	-----------------	--	-----------------------------------

Maramureș

MM-II-m-B-04651	Casa Pop	Oraș SEINI, Str. Cuza Vodă, nr. 74	La numărul poștal se află o parcelă plantată cu trifoi
-----------------	----------	------------------------------------	--

Mureș

MS-II-m-B-15580	Casă	municipiul TÂRGU MUREȘ Piața Victoriei, nr. 14	Probabil demolată după 1992
-----------------	------	--	-----------------------------

Prahova

PI-I-II-m-B-16328	Casa Maria Stoica Ene	Sat BABA ANA, comuna BABA ANA, nr. 544	Incendiată, în locul ei o clădire nouă
PH-IV-m-A-16884	Cruce de piatră	sat BOLDEȘTI-GRĂDIȘTEA, comuna BOLDEȘTI-GRĂDIȘTEA. La Arman	Nu există pe teren
PI-I-II-m-B-16478	Casa Virginia Nicodim	Sat DRĂGĂNEȘTI, comuna DRĂGĂNEȘTI, nr. 380	Autodemolată
PI-I-II-m-B-16509	Casa Anghel Ciocca	Sat HOMORĂCIU, comuna IZVOARELE, nr. 64	Demolată, în locul ei o clădire nouă
PH-II-m-B-16520	Casa Ana Onea	Sat IZVOARELE, comuna IZVOARELE, nr. 584	Demolată
PI-I-II-m-B-16548	Casa Ion Grigore	Sat NUCȘOARA DE JOS, comuna POSEȘTI, nr. 241	Demolată, în locul ei o clădire nouă
PH-II-m-B-16592	Casa Vasile Marcu	Sat POSEȘTI-PĂMÂNTENI, comuna POSEȘTI, nr. 25	Demolată
PFI-II-m-B-16593	Casa Ștefan Gheorghe	Sat POSEȘTI-PĂMÂNTENI, comuna POSEȘTI, nr. 43	Demolată în anul 2000
PH-II-m-B-16595	Casa Nicolae Sersea	Sat POSEȘTI-PĂMÂNTENI, comuna POSEȘTI, nr. 58	Demolată
PI-I-II-m-B-16778	Casa Floarea Vișan	Sat TÂRLEȘTI, comuna POSEȘTI, nr. 182	Demolată. Se mai păstrează doar povarna
PH-II-m-B-16843	Casă	Oraș VĂLENII DE MUNTE, str. George Enescu, nr. 2	Demolată

Satu Mare

SM-II-m-B-05250	Sinagogă	Municipiul Satu Mare, Str. Tibleșului, nr. 7	Demolată
-----------------	----------	--	----------

Sibiu

SB-II-m-B-12394	Casa	sat GURA RÂULUI, com. GURA RÂULUI, 507	Demolată
SB-II-m-B-12395	Casa	sat GURA RÂULUI, com. GURA RÂULUI, 936	Demolată
SB-II-m-B-20319	Casă de lemn	sat POIANA SIBIULUI, com. POIANA SIBIULUI, 947	Demolată
SB-II-m-B-20318	Casă de lemn	sat POIANA SIBIULUI, com. POIANA SIBIULUI, 1440	Demolată
SB-II-a-B-12503	Gospodărie țărănească	sat POIANA SIBIULUI, com. POIANA SIBIULUI, Str. Valca Radei, nr. 115	Demolată
SB-II-m-B-20323	Casă de lemn	sat ROD, comuna TILIȘCA, nr. 287	Demolată

Teleorman

TR-II-m-B-14445	Casa Aurel Văduva	Sat BĂNEASA, comuna SALCIA În centrul satului, lângă Primărie	Demolată în 2007 și înlocuită cu 3 case noi
TR-II-m-B-14286	Casa Maria Guinea	Sat BĂNEASA, comuna SALCIA, Str. Principală	Demolată după 2004 și terenul nivelat
TR-II-m-B-20215	Casa Gerota, fost sediu IAS	sat PLOSCA; comuna PLOSCA În partea de est a satului	Vandalizată până la dispariție 2002-2006
TR-II-m-B-14466	Casa Tudora Bărăgan	sat SLĂVEȘTI; comuna TĂTĂRĂȘTII DE JOS	Neîntreținută din 1996, colaps 2005
TR-II-m-B-14371	Ruinele Conacului Iorgu Angelescu	sat ORBEASCA DE SUS; comuna ORBEASCA	Vandalizată până la dispariție 2002-2006



II.1. Inscripționarea zonei protejate din mun. Arad



II. 2. Eroare de „denumire” și „categorie” in LMI: Casa Gh. Marinescu, din Tigveni, jud. Argeș



II. 3. Eroare de enunț al unui ansamblu - anexa desfigurată (nr. 34) a „Casei Coculescu” (nr. 32) din Pitești.



II. 4. Construcție din pământ „bătut” în cofraj. „Casa Răducu Filip”, sat Seaca, jud. Teleorman

II. 5. Furnalul din Reșița





II. 6. „Conacul Voinea“, Băneasa, ansamblu de 8 clădiri, jud. Giurgiu



II. 7. „Depozit de tutun“, din Crevedia, ansamblu de clădiri și parc, jud. Giurgiu

II. 8. „Conacul Pascale Iağăr“, din Goleasca, com. Bucșani, jud. Giurgiu, ansamblu de 5 clădiri



II. 9. Școală și oficiu poștal, din Goleasca, com. Bucșani, jud. Giurgiu, neclasate





II. 10. Ruinele bisericii "Sf. Nicolae", din Conțești, jud. Teleorman



II. 11. Casa din str. Eugeniu de Savoya, mun. Timișoara



II. 12. Timișoara, str. Avram Imbroane, „palat țigănesc“.



II. 13. Mănăstirea Hodoș-Bodrog, jud. Arad



II. 14. Mănăstirea Gai, jud. Arad



II. 15. „Școala veche” din Bulbucata, jud. Giurgiu,
atribuită primăriei, are atașat o cârciumă



II. 16. Situl arheologic de la Zimnicea, punct "Câmpul
Morților", jud. Teleorman, acoperit cu case